

Nettbasert undervisningsopplegg om 1905

Prosjekt 1905: svensk-norske relasjoner i 200 år lanserer i sommer et nettbasert undervisningsopplegg om unionsoppløsningen. Dette er et tilbud for ungdomskolen og den videregående skolen: En rekke kilder fra 1905 presenteres og drøftes og ulike sentrale temaer gjennomgås. Også andre interesserte vil kunne ha glede av disse nettsidene, der det bl.a vil ligge både film- og lydklipp samt en rekke bilder og karikaturtegninger. Det er laget mange oppgaver og quiz'er til de ulike temaene, som spenner fra: "Hva var unionen?" til "Kunne det blitt krig i 1905?" og "Hva mente republikanerne?" Nettsidene er laget i samarbeid med Nasjonalbiblioteket i Oslo og er utformet av Anita Haslund fra Jordal skole. De lanseres 11.august på nettadressen:

Svensk-norsk kalender:

"Veien til union mellom Norge og Sverige", Moss 9.-10.aug.;
"Grenserelasjoner 1800-2005: Livet langs Kjølen", Karlstad 25.-26. sept. 2003. Påmeld.frist 1.sept. til: ruth.hemstad@hi.uio.no;
Veiledningsseminar for studenter, Isegran, nov/des 2003.
Det holdes ikke noe 1905-seminar høsten 2003.

Aktuelle hovedoppgaver, våren 2003:

Ellen Monica Mørch: "Fortet som aldri kom i krig - Urskog fort 1905"; Anne Simonnæs: "Jubileumsutstillingen på Frogner 1914. - en nasjonal feiring med internasjonale motiver";
Helge Pedersen: "Gud har skapat svartta och vita människor, djävulen derimot halfnegeren." En komparativ analyse av Jon Alfred Mjøen og Herman Lundborgs rasehygieniske ideer i Norge og Sverige. Ca 1900-1935";
Charlotte Westereng Syversen: "Sven Hedin - svensk nasjonalhelt

www.nb.no/baser/1905/skolesidene

Prosjekt 1905s skolesatsing er støttet av Utdannings- og forskningsdepartementet og Læringscenteret. Skolesidene er første ferdige resultat av det større 1905-nettstedet som noe forsinket lanseres senhøstes 2003, med store mengder interessant materiale fra 1905. Her er også Riksarkivene i Sverige og Norge og Kungl.bibl. i Stockholm samarbeidspartnere i tillegg til Nasjonalbiblioteket. Prosjektleder og kontaktperson er Bjørn Arne Steine (bjorn.steine@nb.no). Den unionshistoriske bibliografien for årene 1885-1905 er også lagt ut som en søkbar database på nettet, og oppdateres fortsatt. Det er nå rundt 4500 innførsler her. Bibliografien finnes på adressen:

www.nb.no/baser/nittenfem

Mange 1905-årganger av norske aviser ligger ute via Nasjonalbibliotekets avissider: www.nb.no/avis. Også svenske 1905-aviser vil bli tilgjengelige på 1905-nettstedet. Mulighetene til selv å fordype seg i det dramatiske årets historie blir derfor stadig bedre. Men også forskernes vurderinger av 1905 og andre svensk-norske temaer er lett tilgjengelige via prosjektets egne hjemmesider, som nå har fått en noe enklere adresse:

www.hf.uio.no/hi/Prosjekt1905

På hjemmesidene vil det i sommer legges ut korte innføringsartikler om 1905 og om unionstiden av hhv. prof. Øystein Sørensen og docent Torbjörn Nilsson. De 4 nye hovedfagsoppgavene innen prosjektet legges også ut der: Monica Mørch har skrevet om grensefestningene, Helge Pedersen om svensk og norsk rasehygiene etter 1900, Charlotte Westereng Syversen om den svenske oppdagelsesreisende Sven Hedin som nasjonalhelt og Anne Simonnæs om Jubileumsutstillingen på Frogner i 1914. (se spalten t.v.) På hjemmesidene finnes ellers informasjon om prosjektet og nettverket, arrangementer, bokomtaler og snart i alt 10 hovedoppgaver i fulltekst og i sammendrag, samt alle nyhetsbrevene.

Grensekonferanse i Karlstad

Prosjekt 1905 arrangerer en konferanse om norsk-svenske grenserelasjoner 1800-2005, i Karlstad 25.-26. september 2003, i samarbeid med bl.a. Värmlands Museum. Konferansen er åpen og invitasjoner vil sendes ut til prosjektets tilknyttede og andre interesserte. Programmet vil også ligge på prosjektets hjemmesider.

eller politisk "storskråvlarer"? En analyse av Sven Hedin som oppdagelsesreisende, nasjonalhelt og politisk aktør."

Aktuell litteratur:

Arnold Barton: *Sweden and Visions of Norway. Politics and Culture 1814-1905*, Southern Illinois University Press, 2003.

Nye hovedoppgaver:

Republikanske strømninger i Norge og Sverige 1870-1905; Forholdet mellom Skansen og Norsk Folkemuseum i etableringsfasene; Norsk og svensk tollpolitikk 1890-1905. Overgangen til proteksjonisme og Mellomriktslovens oppsigelse; Flagg-sakens siste fase, agitasjon og mobilisering i Trondhjem by 1888-1898; lavere lags forhold til unionsoppløsningen.

Samarbeidspartnere:

*Jubileumsverket f. markering av unionsoppløsningen, et tobindsverk om svensk-norsk historie 1814-2005 v/prof. Bo Stråth og Francis Sejersted

*Hundreårsmarkeringen -

Norge 2005 as

*Riksbankens Jub.fond

* Voksenåsen

* Historisk institutt, UiO

*Utstillinger:

Norsk Folkemuseum, Nordiska Museet, Livrustkammaren, Maihaugen,

*1905-nettsted:

Riksarkivene i Norge og Sverige, Nasjonalbiblioteket, Kungl. Bibl. Sth. Støtte gis av Stiftelsen Fritt Ord og Arbeiderbeveg.s Arkiv og Bibl. Skolesidene: Støtte gis av Utdannings- og forskningsdepartementet og Lærings-senteret.

Andre faglige arrangementer og publikasjonsplaner

1905-seminaret vil ikke holdes høsten -03 pga reformen på universitetet, men vi håper å kunne tilby et seminar fra våren -04. Veiledningsseminaret for prosjektets studenter, med både norske og svenske forskere tilstede, holdes som vanlig en gang i semesteret. Det kom hele 5 nye studenter til prosjektet våren -03, alle knyttet til Universitetet i Oslo.

I prosjektets workshopserie ble skandinavismen drøftet på Voksenåsen i januar -03. Neste workshop blir trolig våren -04, om universitetet og det nasjonale.

Ellers arbeides det videre med jubileumsverket for markering av unionsoppløsningen, der prof. Bo Stråth skriver om unionstiden og prof. Francis Sejersted om de norsk-svenske relasjoner 1905-2005. Prosjektets to antologier, en om 1905 og en om ulike svensk-norske relasjoner sett i et 200års-perspektiv, kommer etter planen ut høsten 2004 og våren 2005, trolig med Aschehoug og Nya Doxa som norsk og svensk forlag. De blir illustrerte og utgitt i en norsk og en svensk versjon.

Prosjektets forskere har deltatt på ulike konferanser og seminarer denne våren. Til høsten deltar bla Øystein Sørensen i et seminar om 1814 i Moss.

Det arbeides også videre med de store svensk-norske utstillingene som skal stå på Norsk Folkemuseum/Nordiska Museet og på Maihaugen/Livrustkammaren 2005-6. I tilknytning til utstillingen om svensker og nordmenn 1814-2005 på Folkemuseet vil det også komme en dansk-norsk del, som tar opp dansk-norske forhold på 1700-1800-tallet, og som er et samarbeid med Det nationalhistoriske museum på Frederiksborg.

Generelt om Prosjekt 1905

Nettverksprosjektet Prosjekt 1905 arbeider med den svensk-norske historiefaglige markeringen av hundreårsjubileet for unionsoppløsningen. Prosjektet støttes av Hundreårsselskapet - Norge 2005 as og Riksbankens Jubileumsfond.

Gjennom forskere knyttet til nettverket, stipendiater og studenter skal ikke bare unionsoppløsningen og dens forhistorie men også svensk-norske relasjoner i et 200års-perspektiv studeres nærmere. Prosjektet legger vekt på bred formidling av forskningen gjennom publikasjoner, internettproduksjoner og samarbeid om utstillingsprosjekter, og gjennom egne faglige arrangementer og deltakelse i ulike andre arrangementer.

Prosjektgruppen:

Prosjektledelse: Professor Øystein Sørensen, Historisk inst., Univ. i Oslo og professor Stig Ekman, Uppsala. Prosjektkoordinator Ruth Hemstad, Univ. i Oslo.

Referansegruppe: Prof. Ole Kristian Grimnes, Univ. i Oslo; Prof. Göran B. Nilsson, Linköpings univ.; Docent Torbjörn Nilsson, Södertörns Högskola, Sth.; Prof. Karl Molin, Södertörns Högskola; Prof. Tore Pryser, Høgskolen i Lillehammer; Prof. Anne Lise Seip, Univ. i Oslo; Prof. Francis Sejersted, Inst. for Samf.forskn. , Oslo; Prof. Bo Stråth, European Univ. Institute, Firenze; Prof. Evert Vedung, Uppsala Univ. og Prof. Klas Åmark, Univ. i Sth.

Ta kontakt for mer informasjon eller om du ønsker nettverkstilknytning:

Ruth Hemstad, prosjektkoord., Historisk institutt, UiO, pb. 1008 Blindern, N-0315 Oslo.

Tlf: + 47 22 85 68 76, fax: + 47 22 85 52 78, e-post: ruth.hemstad@hi.uio.no

Prosjektets hjemmeside: www.hf.uio.no/hi/Prosjekt1905

Med beste hilsen

Ruth Hemstad
prosjektkoordinator